

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Apáca-utca 3. sz.

A lap szellemi részére vonatkozó közleményeket a szerkesztőség címére kérjük beküldetni.

Egy hasábos petsor 5 kr. Hirdetés-bélyeg 30 kr.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézhetők.

LAPTULAJDONOS:

A SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. PERSZ ADOLF.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 6 frt — kr.

Félévre . . . 3 » — »

Negyedévre . . . 1 » 50 »

Egy hónapra — » 60 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 8 frt — kr.

Félévre . . . 4 » — »

Negyedévre . . . 2 frt — kr.

Egy hónapra — » 80 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.

Félévre . . . 5 » — »

Negyedévre . . . 2 » 50 »

Egy hónapra 1 » — »

Egyes szám ára 4 kr.

Megvan az új kabinet.

Végre valahára létrejött az új kabinet. Rendkívüli izgalmak, szokatlanul hosszú vajadás, közismeretes személyi és érdekharcok után jött létre. Sajátképen eddig csak a feje van meg, no de azon nem kell aggódní, hogy a szükséges és esetleg még hiányzó tagok is csakhamar meg ne kerüljenek.

Jobban szerettük volna, ha az új kabinet létrejötténél az ország, a nemzet a valódi és hamisítatlan közvélemény, legilletékesebb és közvetlen módon befolyását gyakorolhatta volna. S jobban szerettük volna, ha alakulását megelőzte volna a fennálló egészségtelen pártviszonyoknak elodázhatatlan átalakítása.

De ime létrejött és alakult azon a módon, hogy a jelzett kívánságok helyett, a legtermészetellenesebb momentumok is belejátszottak. Csaknem azt lehet mondani, hogy az új épület hamarjában a régi és rossz rendszernek romjaiból és törmelékeiből állítottatott helyre. S hát lesz-e, lehet-e az ilyennek elég tartósága?

Igen természetesen e perczen nehéz jóslatokba bocsátkozni. Hanem egy szempontot világosan látunk, melyből azután a jövőre vonatkozó óhajításaink erednek.

Legfőbb ideje ugyanis, hogy hazánk és nemzetünk vitális kérdései és érdekei már egyszer a napirendre kerüljenek s minél hathatósabban előmozdittassanak. Legfőbb ideje, hogy annyi, de annyi bajaink kellő orvoslást nyerjenek. S legfőbb ideje, hogy a felzavart béke helyreállítsassék.

Valljon az új kabinet kíván-e s tud-e a helyzetnek, a fennebbi értelemben, ura lenni? A kérdések kérdése ez!

Bármerre tekintünk, sehol sem látunk olyan tényeket, vagy akár csak jeleket is, melyek az országot és a nemzetet arról biztosíthatnák, hogy jövőnk, értve a legközelebbi politikai jövőt, meg-

szilárdulásnak menne elébe. Sőt minden ok arra készlet, hogy megint csak az ellenkezőtől s a további hányattatástól féljünk.

Hogyha a legújabb, a kabinet létrejötté és alakulása körüli tapasztalatokat számba vesszük, legelőször is a jövőt biztosnak és szilárdnak nem tarthatjuk, mert ismét csak a szabadelvű párt maradt meg a hatalom birtokában. Igaz ugyan, hogy valóságos politikai csőd szélén állott, de az utolsó pillanatban egy kis moratoriumhoz jutott. S bár nem hiszszük, hogy megzilált ügyeit kedve szerint rendezhesse, végre is uralmát kellettél hosszabba is kinyújthatja.

De másodsor a jövő biztosítékait legkevésbé sem bírjuk feltalálni az új kabinet fejében sem.

Távol vagyunk attól, hogy az ország új miniszterelnöke ellen, mintegy előleges animozitással viseltessünk. S legjobb indulattal tartózkodunk attól, hogy egyénisége ellen, akár politikai tekintetben, ugynevezett kirohanásokat tegyünk. De azt az egyet bátran konstatálhatjuk, hogy eddigi pályafutásában sok olyan hibát követett el, melyek legalább is nem a legfényesebb ajánló levelek ahhoz, hogy az ország ügyeit vezesse. S legkevésbé ajánlja őt, erre az a mód, a hogyan mégis új állásához hozzájutott.

Bár nem ismerjük a netaláni kulisszaitkakat, ép szemmel abból ítélünk, a mit világosan láhattunk s velünk együtt láthatott mindenki.

Köztudomásu, hogy midőn a valódi ambíció kitért és félrevonult az utból, a szabadelvűpárt preszszioja folytán, ismételt mellőzés után, végre reá került a sor.

Politikai nyelven nemtudjuk, hogy hívják ezt, de a közönséges élet nyelvén úgy fejezhető ki, hogy a mikor a hatalmi állás másnak már nem kellett, ő akkor is reá állott.

Még csak bírálva elemezni sem kívánjuk ebbeli elhatározását. — Föltesszük,

hogy kezében a szabadelvűpárt megviselt zászlójával, továbbra a hazát megmenteni indult. S egy pillanatig sem kételkedünk azon, hogy a legjobb akarattal kisegíteni sietett.

De a mennyire sajnáljuk őt ezért a nagy áldozatért, egyszersmind pedig készek vagyunk ezt új állásának enyhítő körülményül betudni, épen anynyira nem fedezhetjük fel ebben, még nagyító üveggel sem, a fenn emlegetett jövőnek ama bizonyos garanciáit.

Végül még a mi speciális szempon-tunkból kifolyólag kívánunk a kérdésben forgó dologhoz hozzászólni.

Igen természetes, hogy mi, vagyis a katolikusok, bármely ismét csak a szabadelvű pártból kikerült új kormányt, csupán tartózkodással fogadhatunk.

De bizonyosak vagyunk abban, hogy a mi érdekeinkre nézve, a legújabb kormány, ha jobb nem lesz is, már rosszabb sem lehet.

S ha több bizalommal nem viseltethetünk is iránta, semmi okunk sincs, hogy talán jobban féljünk tőle!

Az első életbeléptetett (?) törvény. A «Magyar Hirlap» mai száma írja: »Az új miniszterelnök megbízatásának napján, talán nem lesz felesleges e helyen konstatálnunk, hogy a szabadelvű egyházpolitikai törvények egyike, az állami anyakönyvvezetésről szóló 1894. évi XXXII. t. cz. immár 3-ika, tehát 8 nap óta életbeléptett.« A valóságos életbeléptetés természetesen nem történhetett meg, mert nincs kormány, amely kinevezte volna az anyakönyvvezetőket s amely a születési, halálozási anyakönyvek vezetésének megkezdésére az időpontot kitűzte volna.»

Politikai állapotaink ziláltságát, az egyházpolitikai törvények meghozatalának alaptalan forceirozását semmi sem illusztrálja kirivóbban, mint hogy azok egyike immár életbe lépett és még sem lépett életbe. — Vajjon nem hívják ezt «halva születés»-nek?

A magyar katolikusok jövő magatartása.

Mindenütt ébred az a katolikus öntudat. Mindenütt valóban megszívlelésre méltó elmékedések hangzanak fel, melyeknek egyikét, másikat, kitűzött irányunknál fogva szívesen propagáljuk.

Jelenleg a Szatmárt megjelenő »Heti Szemle« politikai és társadalmi hetilap nyomán közöljük az alábbi figyelemre méltó cikket.

*

(Dr. Cz. G.) A radikális kormány megbukott, de nem a radikálisusok s a meghozott törvények parancsoló kötelező erővel bírnak, bármiként okoskodjunk. Hogy mily hatással lesz végrehajtásuk hazánk félmivelt nemzetiségei között, mily felfordulást okoz Magyarországon különféle társadalmában, arról unos-untig cikkezünk s a jövő majd a kath. zurnalisztikának fog igazat adni. E kérdést tovább nem firtatjuk.

Csupán az a megjegyzésünk van még, ha a protestantismus, miként Ábrányi mondá egyik jeles országgyűlési beszédében, 300 éves haragját érezte a katolikusokkal, midőn a kereszténység alapját kirugva maga alól, hangos szóval követelte a házasság életbe léptetését, mondom, ha ily megvilágításban tekintik onnan tulnan az 1894. XXX. törvény meghozatalát: akkor keserves leszen az ő kiábrándulásuk. A protestánsok többet vesztenek vele mint mi — s ezt igen sok keresztény meggyőződésű protestáns ember be is ismeri, nyíltan vallja. Én katolikus létemre hiszek a protestantismus morális értékében, amíg az keresztény alapon marad, de ha feladja ezt az alapot s a napi politikai áramlatok réveteg forgatagába sodródik, elfujja az idő, mint az időnkint keletkező és változó politikai divatokat. Ez sokkal nagyobb baj a magyar hazára, ha megdől a keresztény érzelmetű magyar protestantismus, mint ellenkezőleg, ha megmaradásával lehetlenné tenné a pozitivisták, atheisták, a nihilisták, a vallástalanok és felekezetnélkül valók felülkerekedését.

Jobb lett volna a magyar keresztényeknek egyesülten megmenteni a keresztény morált,

keresztény családot, keresztény gondolkodást. Ha így nem történt, nem rajtunk katolikusokon mult.

A mi magatartásunk ezután is keresztényi leszen és azt hiszem a katolikusok magatartása visszahatással leend más felekezetekre is.

Más államokban is szekularizálták a házasságot p. o. Belgiumban, Franciaországban, de ott a társadalom a maga felfogása mellett maradt meg. A polgári cselekvényt kötelező aktusnak tekintik, mint bármely hivatalos funkció végzését, de házasságnak a társadalom csak azt a házasságot akzeptálja, melyet a törvény által előírt formalitások után a templomban kötnek meg. A francia legénynek kiadnák az utat, ha csak polgárilag akarna összekelni, s bizonyára nem venné be sem a rokonság, sem a jobb társaság azt a nőt, ki elmulasztaná az Ur oltára előtt kimondani az egy életre szóló igent. Szóval más a kormány, más a társadalom, más a politikai állam, más az ethonografiai individuum: a társadalom, a szocietas. Ha amannak vannak a maga törvényei, emennek is meg vannak a saját szabványai s hogy a társadalmak túlélik a politikai államformákat — azt talán fölös bizonyítanunk.

Ezek után a katolikus társadalomnak mint erkölesi testületnek meglehet a saját közfelfogása, melylyel megvédelmezi jogait s keresztény érületét. Mi katolikusok nem állunk utjába az állam hatalmának, alávetjük magunkat törvényeinek, habár alkotmányos és törvényes eszközökkel megmásításukat vagy megszüntetésüket kívánjuk is; — de engedessék meg nekünk is a velünk született jognak gyakorlása, hogy mi határozzuk meg, kit tartunk társadalmilag perfekt és acceptabilis embernek? Senkit sem kényszerítünk, hogy alávesse magát a kath. társadalom felfogásának, de aki ennek a társadalomnak jogait, kegyelemszereit élvezni akarja, ki közösséget keres velünk, az alkalmazkodjék a kath. felfogáshoz, szokásokhoz, a kath. társadalom szabványaihoz. Így valamint a délamerikai román köztársaságokban ki nem forgatták a kath. társadalmat a katolikus egyházat üldöző radikális törvények, nálunk sem fogja megrendíteni az 1894. XXX. törvény a

katholicizmust, ha a magyar kath. társadalom fölébred jogainak tudatára s jóvá teszi, a mi még menthető. Ennyit mondhat a zurnaliszta. Többet vezéreink és kitűnőségeink tehetnek.

Karcolatok.

Kedves Cerberus Ur!

Szabad? Nem szabad? Mindegy, én itt vagyok újra! Ugy teszek mint a velencei, (de nem olasz) helyesebben katonavárosi kisasszony, a ki zárt ajtóra találva is egyre azt telefonozta be a kulcslyukon: »Nyissa ki! Nyissa ki!« S miután pedig az ajtó meg nem nyitott vala, még ő tartott illemtani monológot keserű alkalmi frázisokkal az illetlen vendég fogadók ellen. Igenis én is csak azt ismétlem pathatikusan, de nem kevesebb kitartással: »Nyissa ki, nyissa ki Cerberus előttem, ha nem is az ajtaját, legalább a fülkagylóit!« En vagyok az a szenvedélyes lapszemlész, becses lapjának egyik helybeli clubb révén $\frac{1}{500}$ -ad előfizetője s hallgasson meg, mert kritikám a liberális kollégák »becses« lapjának szól. De hogy a kolléga személye sokáig dubiózus ne legyen, elárulom rögtön, a karakterizáló vonásait. Jelszava: Először, másodszer és harmadszer is szenzáció! Továbbá Zichy Nándor nevét kis betűkkel írja ki gyászkeretben; Kossuth Ferenczet a hazaárulók és svindlerok tiszteletbeli díszelnökévé proklamálja, ellenben dr. Lázár Bélát minden columnán legalább tiszsz »lapunk jeles tollu munkatársának« titulálja, végre hogy ez évben szándékozik megünnepelni Szenzáció nagysámmal való egybekelésének 50—25 félezüst vagyis újpesti ezüst menyegzőjét, mely alkalomra egy egész modern nagy dobos szándékozik beszerezni a szerkesztőségének alumínium keretben.

*

Tehát hallja kérem a szörnyű vádat a jubiláns kolléga ellen. Clubbunk unisono kimondotta, hogy ez a lap olvashatatlan, s kár vesződnie is históriájának megírásával, mert a sajtó hibák miatt ugy sem lehet azt elolvasni. Ime miket ír a többi között mai számában is. »Kövekkel hajigalózó kredus.« (Titok marad klerus akar-e lenni ez utóbbi szó, vagy koldus.) Továbbá emleget egy más fejezetben bizonyos »Hondos« nevű világhírű költőt, kinek lantján szeretné Kronshnabel ügynök dia-

A „TISZÁNTUL“ TÁRCZÁJA.

A z á l o g.

Irta: M. J.

— A »Tiszántul« eredeti tárczája. —

A francia böhözetek szerzői tudvalevőleg igen leleményesek. Az általuk költött helyzetek azonban, míg egyrészt jól megnevetetik a közönséget, másrészt nem képesek ezt oly illuziókba ringatni, hogy e jeleneteket készpénz gyanánt vegyék s elhiggyék, hogy ilyesmik csakugyan megtörténhetnek. Pedig hát az élet nagyobb mester és sokkal leleményesebb a francia íróknál és sokan jönnek véletlenül olyan komikus helyzetbe, minőről addig talán fogalmunk sem volt.

Hogy mennyire igazam van ebben, azt igazolhatja ez a kis történet, mely ezelőtt három évvel történt egy megye székhelyén, B... ben s melynek szereplői máig is élnek, miért is álneven fogom őket megnevezni.

*

Drávai Béla megyei hivatalnok volt, de mivel pártfogói nem igen akadtak, már évek óta 600 forint fizetéséből éldegélt, anélkül, hogy csak kilátása is lett volna helyzetének megjavulására. Egyszer azonban a megyebálban megismerkedett egy fiatal, alig 16 éves leánnyal, a szép, szőke Váry Laurával.

Drávaynak csak egy hibája volt: szegénysége. De az Isten megáldotta őt másféle adományokkal, Nagyon szép, barna fiu volt; izléssen tudott öltözködni s mikor kicsipve magát végig sétált a város utcáin, nem egy leány fedlette rajta szemét.

Hát hogy hosszadalmas ne legyek, ez ismeretség vége az lett, hogy Drávay szerelmes lett Laurába, mely érzelmet ez utóbbi kis szívtől telhető rajongással viszonzotta, fiatal észszel nem törődve semmit a Drávay anyagi helyzetével. (Különbben mivel törődnek a szerelmesek?)

A két szerelmes ez időtől kezdve gyakran találkozott egymással egy röpké pillanatra hol itt, hol amott s a mint teltek-multak a napok, ugy nőtt folytonosan szívükben a szerelem, ez a csodálatos érzés, mely egy ifju szívnek olyan, mint virágnak a napfény. Ha nem kap belőle, elsatnyul, elvész.

De Drávaynak még egy másik indító oka is volt arra, hogy e leánynak udvaroljon. Mikor apai örökségét — sajátképen a butorokon kívül semmije sem maradt — átvette, ezzel együtt át kellett vennie egy ötszáz forintos adósságot is, melylyel elhunyt atyja Váry Andornak, a gazdag földbirtokosnak tartozott. Ennek a Várynak volt a leánya Laura. Ha most — gondola magában Drávay — e leányt feleségül veheti, nemcsak hogy a tartozást nem kell megfizetnie, de még ő fog kapni nejjével csinos hozományt s jó pártfogót és — szóval meg volt győződve, hogy sokáig tartó nélkülözésének vége s ő belőle már most gazdag és boldog ember lehet.

— Laura kisasszony, — kérdé egy izben

a leánytól, — tudja jól, mennyire szeretem. Mondja, lenne az én feleségem?

— Leszek, szólt a kis Laura némi habozás után elpirulva, — leszek mert én is szeretem magát, Béla!

— Akkor holnap megkérem a papjától kezét. Oh, milyen boldoggá tett engem szavaival, Laura! — kiáltott fel Drávay s megcsókolta a lányka kicsiny, remegő kezét.

Másnap Drávay feketébe öltözött, fehér nyakkendőt kötött a kifogástalanul kivásalt ing fölé, divatos czitromsárga keztyűt húzott s fejébe nyomva egy fényes czilindert, elindult Váryékhoz. Útközben előre elmondotta magában, miként fogja esetelni igaz érzelmét, a leány vonzódását, a jövő kilátásait stb. stb. Egészen meg volt magával elégedve.

De azért, mikor benyitott Váry szobájába, mégis minden tagjában remegett.

Váry Andor íróasztalánál ült s épen számadásait rendezte. Ilyenkor nem kellemes, ha háborgatják az embert. Midőn Drávayt megpillantá, leereszkedő, de némileg bosszus hangon kiáltott feléje.

— Ah, ön az fiatal barátom? Nos, mivel lehetek szolgálatára?

Drávay először zavarba jött, de lassankint összeszedte magát s eszébe jutottak az uton már oly szépen összetákolt szavak.

— Nagyságos uram! kezdé a lehető legkomolyabb arccal, — vannak az életben pillanatok, amelyek igen nagy horderővel bírnak s arra hivatják, hogy —

— Csak a dologra, uram, mert megvallom sürgős természetű ügyekkel foglalkozom, sza-

dalát megörökíteni. Legszebb azonban az a »bal-
lektósz«, mikor helyreigazítást tesz a lapban,
s ki akarván javítani a keresztnevet változat
okáért a vezeték nevet silányítja tönkre. (Vein-
berger Jakab — Venberger Ignác) stb. stb.

Elvagyunk készülve arra, hogy a közel jö-
vőben ilyen személy-nevekkel lesz szerencsénk
találkozni; Dánffy Bezsó miniszterelnök, Vá-
ria Maléria főhercegnő, Sósika Jamu
államtitkár, stb. stb. Alkalomszerűnek találjuk
tüzzön ki a talány fejtő olvasónak; az ezredik
sajtó hibát pedig nagy áldomással ünnepelje a
várostól külön ezen a czímen kérendő szub-
venczió erejéig.

Melyek után elérvén »férczelményeim« vé-
gezetére, mielőtt fúrge tollam hosszú fonalára
csomót kötnek, engedje meg kedves Cerberus
ur Önnek is lelkére kötnöm annyit, hogy club-
bunk eme felszólaló levél tartalmát akár cicero,
akár petit nyomásban, akár tárcza alakban,
akár a nyilttérben »vagy akár« a kis hirdeté-
sek között, de okvetlen számon kéri és meg-
reklamálja s Mufika is két lábon »szógalva«
fog Cerberus bácsinak érte hálálkodni, míg
negatív eredménye esetére a negyven napi ku-
tya zárlat ellenére is belopódzik a »Tiszántul«
redakciójába és olyan patent karczolatot gra-
viroz Cerberus ur bőrre, a melyet még Cerberus
ur nem karczolt, de rajta sem karczoltak.

Maradok tehát a kérdés eldöntéséig rokon-
szentes bájmossolyomat felfüggesztve Cerberus
urnak szolgálatkész:

Mufikája..

NAPTÁR.

— Január 15. —

Kedd. Róm. kath. Pál remete. Prot. János. Gör.
kel. Malahias. Izr. Tebeth. 19.
Nap két 7 óra 29 p., nyug. 4 óra 22 p. Hold kelte
10 óra 3 p., nyug. 29 óra 48 p.

Január 16. Kereskedő ifjak tánczestélye a Zöldfában.
„ 17. Jogász tánczestélye a Sasban.
„ 19. Zenekedvelők tánczestélye egybekötött estélye a
Sasban.
„ 20. Nagyváradai fodrász és borbély ifjuság táncz-
estélye.
„ 21. A nagyszalontai dalárda hangversenye.
„ 23. Vadász-bál Szalárdon.

Január 26. II. Tiszti-estély.

„ 26. A belényesi ipartestület táncmulatsága.
„ 27. A Szépitési-egylet közgyűlése.
„ 27. A nagyváradai 48-as kör estélye.
„ 31. Nagyváradai román ifjuság tánczestélye.
Február 9. Kereskedő ifjak köre bálja.
„ 10. A »László malom« rendkívüli közgyűlése.
„ 10. A nagyváradai iparos ifjak önképző körének
tánczestélye a Zöldfa szállodában.
„ 16. Jelmezestiszti estély.
„ 17. Református bál a Fekete Sasban.
„ 26. Zenekedvelők zeneestélye a Fekete Sasban.

Márcz. 16. Zenekedvelők philharmoniai hangversenye a
Sasban.

UJDONSÁGOK.

* **Schlauch Lőrincz bibornok ki-
hallgatáson.** Budapesti tudósítónk sür-
gönyzi, hogy Schlauch Lőrincz bibor-
nokot vasárnap délután Mária Valéria
főhercegnő kihallgatáson fogadta.

* **Dr. Nogáll János** püspök és nagyprépost
vasárnap fényes ebédet adott, melyen jelenvol-
tak: Palotay László kanonok, Tóth Imre törv.-
széki bíró, Böszörményi Géza, Rimanóczy Kál-
mán, Czeglédy Sándor, Kugler Albert, Szemes
Imre segédtanfelügyelő, Noszáky Rudolf, Kaczián
Károly stb. A szeretetreméltó főpap az igazi
magyaros ebéd közben vendégeit felköszöntötte;
szívből jövő őszinte szellemes beszéde nagy
hatást keltett, mert a polgárok megbe-
csüléséről szólt. Becsülés ezért a derék
főpapnak!

* **Farsangi ebéd.** Sal Ferencz kir. tanácsos,
polgármester vasárnap adta a XIX. farsangi ebé-
det, mióta polgármester, a városi tisztviselők ré-
szére. Jelen voltak: dr. Beöthy László főispán,
Rácz Mihály főjegyző, Dus László főügyész,
Papp János, Bordé Ferencz, Darvassy Lajos
tanácsosok, Busch Dávid főmérnök, Komlóssy
József aljegyző, Tóth Márton alügyész, Hegedüs
Géza főpénztáros, dr. Berkovits Miklós kerületi
orvos, Szücs István levéltáros, Gram Károly
dr. árvaszéki h. elnök, Gerő Ármin alkapitány
és Hegedüs Lajos. — A legelső felköszöntőt a
házigazda mondotta az ő hű munkatársai-
ra, a tisztviselőkre. Beöthy László főispán

a kedves háziasszonyra, Sal Ferencz nére üri-
tette poharát szellemes pohárköszöntőben. Dus
László a házigazdára mondott ékes tósztot. Az
ebéden jóleső kollegiális, derült hangulat ural-
kodott.

* **Körfy Lajosné.** Mély részvétellel értesü-
lünk azon megrendítő csapásról, mely Körfy
Lajos belügyminiszteri segédtitkár urat érte.
Szeretreméltó, kedves neje: szül. Mészáros
Rózsa, kivel alig egy éve lépett sok boldogságot
ígérő házasságra, s aki néhány nap előtt adott
egy fiugyermeknek életet, az anyai érzet örömét
saját ifju életével váltotta meg. Mai napon, jan.
14-én Budapesten elhunyt. A Biharmegye kö-
reiben, volt főispáni titkári állása után is be-
csült, rokonszenves férjnek özvegyi gyásza bi-
zonyára a legmélyebb részvétet fogja felköltöni.
Fájdalmára csak egy az orvos szer: a jóté-
kony idő.

* **Figyelmeztetés.** Mindazok, akik egy ün-
nepély tárgyában mult év nov. havában tőlem
és társaimtól felszólítást kaptak, ez uton is
figyelmeztetnek, hogy a jelzett ünnepély f. hó
16-án, azaz szerdán lesz megtartva d. e. 11
órákor. Gyűlekezés d. e. 10 órákor a papnö-
veldében. K. L.

* **A László-malom ügye.** Dr. Visontai
Soma országgyűlési képviselő vasárnap Nagy-
váradra érkezett. Idejövételének czélja, hogy
a Szilágyi Mór örökösieképviseletében a László-
malom igazgatóságával tárgyalásokba bocsát-
kozzék, s mint értesülünk a pesti Block czégnél
elhelyezett összegre rávezetett bűnügyi zárlatot
fölfogják oldani, mert meghalt ember ellen bűn-
vádi keresetet indítani nem lehet s bűnvádi ke-
reset nélkül bűnügyi zárlatot se lehet elren-
delni. Csütörtökön pedig részt vesz a László-
malmi hitelezők értekezletén. — Edelmann
Márk — mint jeleztük — fellebbezett a tör-
vényszék azon határozata ellen, mely vizsgá-
lati fogságba helyezését megerősítette. A felleb-
bezést Feldheim Izrael ügyirataival kapcsolo-
latosan ma terjeszti fel a törvényszék a kir.
táblához, mely 2—3 nap alatt határoz mind-
két fellebbezés tárgyában. — A helyzet ez
pánik mindenfelé; a hírek keringenek, talál-

kitá öt félbe kissé türelmetlenül Váry, miáltal
Drávay egyszerre kizökönt a kerékvágásból,
melyben már oly szépen megindult.

— Csak — azt — akartam mondani, da-
dogá, — hogy szerencsém volt a nagyságod
kedves leányával ismeretséget kötni —

— Laurával?!

— Igenis, Laura kisasszonnyal s minthogy
kölesönösen megszerettük egymást, esedezem a
kisasszony kezéért.

— Mit?! Hogy ön elvegye az én leányo-
mat? Arra ön uram későn született. Értette?
Későn született, — kiáltott fel most már ha-
raggal Váry Andor ur s midőn látta, hogy Drá-
vay szó nélkül áll előtte, hozzátette:

— Egyéb mondani valója nincsen? Ugy
ajánlom magamat; igen sürgős dolgaim vannak.

Drávaynak nem volt mit tennie. Az eluta-
sítás oly határozott, sőt kiméletlen hangon volt
kimondva, hogy a köszönről is megfeledkezve,
kiszietett az ajtón s meg sem állt míg lakására
nem érkezett.

Eközben Váry Andor azonban rendkívül
fel volt indulva. Mit? hogy az ő leányát egyet-
len gyermekét egy ilyen kis hivatalnok vegye
el? No abból nem eszik. Valami jutott eszébe.

— Megállj csak! Azért is megmutatom,
hogy meglakolsz vakmerőségedért! — gondolta
s daczára sürgős ügyeinek, vette kalapját, botját
s átsietett ügyvédjéhez.

Dr. Perlaki csupa előzékenység volt, midőn
meglátta jól fizető kliensét.

Ügyvéd ur, — kezdé ez, helyet foglalva az
elője tolt széken — ismeri ön Drávay Bélát?
Igen? Nos az ő atyja adósom volt ötszáz fo-

rinttal s e tartozást ő, midőn az örökséget át-
vette, magára nézve kötelezőnek eli merte,
mire nézve itt vannak az okmányok is, tessék
átnézni.

S e szavakkal néhány iratot véve ki, zse-
béből, átadta azokat az ügyvédnek.

— Teljesen rendben vannak — szólt Per-
laki az iratokat nézve. Kivánja Nagyságod, hogy
bepereljük Drávayt? Figyelmeztetem, hogy nem
sok eredménye lesz. Ismerem ellenfelünk hely-
zetét s —

— Azzal én nem törődöm, szakítá félbe
Váry. Tegye meg azonnal a törvényes lépé-
seket, azonnal, érti azonnal!

— Amint Nagyságodnak tetszik. Még ma
beadom a keresetet s a biztosítási végrehajtás
iránti kérvényt.

— Helyes, nagyon helyes.

— Még ma elintéztetem s holnap fogana-
tosítjuk.

— Jól van barátom! ha gyorsan keresz-
tülviszi a dolgot számíthat elismerésemre.

*

Másnap kora délután Drávay végig dült az
atyjáról maradt fekete bőrdívánon, rágyújtott
egy cigarettére s elgondolkozott a felett, hogy
milyen igazságtalan a sors. Némelyeknek min-
den jót nyakukba zudít, akár kérik, akár nem,
másoknak meg a legcsekélyebb óhaját sem tel-
jesíti. Mily közel hitte már magát ahhoz, hogy
helyzete megjavuljon s ime! elbukott.

Amint így keserű gondolataival küzdött,
hirtelen gyöngéd kopogtatás tértette magához.

— Szabad! — hangoztatá kíváncsian, mert

az ő szerény lakását nem igen szokták látoga-
tók felkeresni s épen fölkelt, hogy kinyissa az
ajtót, midőn az feltárult s előtte állott félig
lefátyolozva — Váry Laura.

— Laura kisasszony?! — kiáltott fel Drá-
vay félig örvendve, félig ijedten.

— En vagyok. Meg lepi, hogy itt lát? Nos,
tudja meg, mi hozott ide, Maga tegnap a pa-
pától megkérte a kezemet s ő ezért anynyira
megharagudott én reám is, hogy holnap el
akar engemet küldeni egy évre a zárdába. Azt
mondja, hogy különben is fiatal vagyok és tu-
datlan, rám fér még egy kis nevelés. Nem
tudtam magával beszélni másképp, csak így,
hogy magam kerestem fel.

— De az Istenért, nem félt, hogy valaki
meglátja, mikor ide jön?

— Gondoltam reá. Nem is magához jöt-
tem, hanem a szomszéd lakrészben dolgozó
varrónőhöz. Onnan csak egy lépés a maga
szobája. De most mondja meg, Béla, mit te-
gyünk?

— Ez olyan kérdés, amire egyelőre magam
sem tudok válaszolni.

— Nem jó volna megszöknünk?

— Megszöknünk? Kérdé keserűen mosolyogva
Béla, — oh, igen, az valóban jó volna! De
hová?

— Azt nem tudom.

— És miből élnénk meg, ha itt hagynám
állásomat?

— Keritene magának másikat.

— Az először is nem megy olyan könny-
nyen, kedves Laura kisasszony, másodszor pe-
dig, azt hiszem, kedves atyja, amenyire harag-

gatások folynak, a lopva költő hallucináció rémületes gyermekei, a kacsák röpködnek a levegőben.

* **A zenekedvelők egyesülete** által f. hó 19-ére rendezni szándékolt zeneestély azon okból, hogy a közreműködésre felkért katonazenekar a kitűzött napon Gyulán, egy jótékony-célú mulatságon lesz elfoglalva — folyó hó 22-ére halasztatott. Réz Mihály egyesületi igazgató.

* **Grófnőkből apácák.** A budapesti Sacré-Coeur zárdába, mint tudósítónk írja, három grófnő lépett be tegnap apácának, u. m. Eszterházy Marianne, Pálffy Mária és Mikes Mária grófnők, kik mindhárom teljesen a gyermek nevelésnek akarják életüket szentelni.

* **Tessék magyarul irni.** Ismeretes dolog hogy hazánkban — Nagyvárad sem kivétel — még sok olyan kereskedő van, a ki levelezéseit német nyelven vezeti s éppen nem törődik vele, hogy az a kereskedő, a kivel ügye van, tud-e németül vagy sem. Pedig, hogy ez így történik, annak nagy részben az a kisebb kereskedő az oka, mert ha nem tünne a német nyelvet, a gyáros és nagykereskedő azonnal magyarul levelezne. — Példa reá a szatmári kereskedők esete, kik körlevélben tudatták az összes magyarországi gyárosok és nagykereskedőkkel, kikkel összeköttetésben állanak, hogy ezentul csak magyarul leveleznek reflektálnak és ime ma már valamennyi brassói, meg a szepességi gyáros erősen töri a magyar nyelvet a hozzájuk intézett levelekben.

* **Áthelyezés.** Dr. Kiss Rezső törvényszéki aljegyzőt a nagyvárad kir. törvényszék elnöke a bünygyi osztálytól a váltókereskedelmi osztályba helyezte át.

* **Halálozás.** Dr. Waldmann Márk nagyvárad ügyvédét súlyos csapás érte. Fialtal neje Budapesten, hova egészségének visszanyerése végett szállították, meghalt. Széles körű család és kis árvái gyászolják a fiatalon elhalt édes anyát.

* **Adópénztárnoki aspiránsok.** Még alig ment nyugalomba a mindnyájunk által ismert és tisztelt Takácsi adópénztárnok, már is megindult a korteskedés és kapacitáció ezen megüresedett állásra. Jelölt van elég kik közül

szik, mindenütt s mindenben meg fog akadályozni.

— E szerint nincs semmi mód, hogy egymáséi lehessünk?

— Fájdalom, ez idő szerint nincs. Higgye el, kedves Laura kisasszony, hogy fáj, nagyon fáj szívemnek, hogy vágyaink nem teljesedhetnek. Talán idővel javulni fog a helyzet, talán atyja is engedékenyebb lesz.

— Úgy meg kell nyugodnom sorsomban, — szólt szomorúan a leány. Isten vele, Béla!

E szavakkal az ajtó felé indult, de csakhamar ijedten állott meg.

(Vége következik.)

Apróság.

Hozomány. — Hallottad? A Rieztát eljegyezték. — Van hozománya? — Egy Bazilika-sorsjegy. És most addig várnak az esküvővel, a mig megjön a főnyeremény.

Csak ne haragudjék. — Biró ur. kérek egy szegénységi bizonyítványt. — Hányat? — Egyet! — Kettőt? — Mondtam, hogy egyet! — No-no, csak ne haragudjék, inkább adok hármat!

Iskolában. — Hogy hívják azt az állatot, a melynek mindennapi tejünket köszönhetjük? ... — Mondd meg, Gyuszi! — Tejes asszonynak hívják!

majdnem mind hivatott de hogy ki lesz a választott az a jövő titka: pályáznak amiht halljuk a városi adó hivataltól Novák János I. oszt. számtiszt a behajtási ügyosztály vezetője, ki már 18 éve működik az adó-ügy terén s kit legutóbb is szorgalom és ügybuzgalmáért a közigazgatási ülésen is megdicsérték; továbbá Jablonszky Emil v. adópénztárnoki ellenőr, ki már szintén több év óta működik e téren és még számosan, kik közül azonban számba csak a fenti két pályázó jöhet. Akármelyik fogja is e kettő közül megnyerni e szép de terhes és felelősséggel járó állást mindegyikőjükben pontos és lelkiismeretes tisztviselőt nyer a város.

* **A gyulai vár visszafoglalásának** kétszázados évfordulóját kegyelettel, de egyszerűen minden hivatalos színezet nélkül ünnepelte meg f. hó 13-án Gyula város lakossága. Délélt az egyházakban hálaadó isteni tiszteletet tartottak s ez alkalommal a róm. kath. főtemplomban Gál István segédlelkész méltatta az ünnep jelentőségét. Dr. Karácsonyi János a visszafoglalásról írt értekezését este a »gyulai kör«-ben díszes közönség előtt olvasta föl. Hivatalos részről annyi történt, hogy Békésmegye alispánja fölszólította a lelkészeket a hálaadó isteni tisztelet megtartására. A többi agyonbizottságot. Mint a »Békés« című gyulai lap január 13-iki számában olvassuk, Békésmegye a f. év és hó 24-én tartandó közgyűlésének a 15-ik pontja ez lesz: »Küldöttségi jelentés a török uralom alóli felszabadulás megünneplése tárgyában.«

* **Fizetésemelés.** Nagyvárad vámtisztviselői közül egynek felemelték a fizetését. A többi türelmesen várja, mikor lesz valami a tervezett fizetésemelésből. Az az egy, aki iránt a közgyűlés és most a belügyminiszter méltányos volt, a város utmestere, kap ezután 400 forint fizetést s 100 frt lakbért.

* **Utcakövezési program.** Ez évben, — ha az előirányzott összeget nem emésztí fel a mult évről maradt munkálatok költsége, — a következő sorrendben kövezik ki Nagyvárad kövezetlen utcáit: első sorban Szaniszló, Nagymagyar-utczák felső részét új járdával, a nagy-piaczter körösparti részén az uttestet járdával látják el, s a beágazó utakat rendezik; azután Uri-utca alsó részén egész hosszban s a jobb oldali járdát kövekkel rakják ki; a Felső-Pecze-utczán nyitott uttestet rendezik. — Mindezen kiadások a kövezetvámalap terhére esnek.

* **Piccini Antonio.** Született. Azóta hazátlanul bolyongott szüleivel, s mire 11 éves lett, elvesztette szüleit. Itt rekedt meg Nagyváradon. Szeretne haza menni. A polgármesteri hivatal most hazaszállíttatja a szép, kék egü Olaszországba. Ott talán akad ember, aki segít a 11 éves, csinos barna gyereken.

* **Rendőrbiztos ostrom alatt.** Vasárnap délelőtt valóságos megostromolták Szabó Gábor rendőrbiztos hivatalos helyiségét azok a »László«-malomból kirekedt szegény munkások akiknek a »Hunyady«-malom igazgatósága kenyérlisztet ajándékozott. Az utalványokat ketten is irták, mégis csak délfelé kezdett ritkulni a jövevények száma, akik kisebb-nagyobb zacskókkal voltak felfegyverkezve.

* **Locs-pocs.** Az időjárás rendkívül szeszélyesnek mutatkozik. Pár nap előtt még erős hófúvások, hideg szelek adtak szibériai kinézést minden irányban, később csak a szele maradt a zord időnek, tegnap meg beállott az eső és olvadás: vagy más szóval a locs-pocs. Az is lehet, hogy mire e sorok kikerülnek a nyomdafesték alól, már megint kemény téli idő lesz és rá pár órára csilingelve szánkázhatunk.

* **A Pecze-patak rendszabályozása.** Minden évben rendszerint megindul a mozgalom, hogy a városon keresztülvonuló, s infernalis büzével a körülakók orrát folyton csiklandozó Peczepatakot kivezessék a városból. A mozgalom rendszerint el is alszik. Most a városi főmérnök előterjesztést tett a tanácsnak. Pecze szabályozásának terveit részletesen kidolgozva

mutatja be a mérnöki hivatal, szem előtt tartva a környék vízvezetési viszonyait s a csatornázás előmunkálatait. E kérdés igen fontos, mert a város szabályozás esetén megszabadul egy kellemetlen bajtól. Részünkről csak annyit jegyzünk meg, hogy a Pecze szabályozásának meg kell előzni a csatornázást, mert ez annak figyelembevétel nélkül csak elhibázott dolog lesz.

* **Vadászat dróthurokkal.** Az egyszeri furulyás zsidó gondtalanul haladt az erdőben és mikor felpillantott, lőtávolban maga előtt látott egy hatalmas medvét. »Oh Jehova, segíts!« Kiált a szegény furulyás és ráfogja veszedelmes visavisára a rőföt; czéloz, czéloz. Csakhamar rettenetes dördülés és a medve vérében fetreng a földön. A zsidó ámul, bámul, nézegeti a rőföt és így kiált fel: tizenöt esztendő óta hordom és nem tudtam, hogy meg van töltve! Persze ő nem tudta azt sem, hogy a medvét egy vadász lőtte le hátulról. Balaskó József nagykereskedő béresgazda tultett az anekdotabeli furulyás zsidón is, mert ő vadász segítségével és puska nélkül ejtett nyulat, még pedig dróthurokkal. Az eleven nyulat elkobozták tőle és ezen felül még kihágási feljelentést is tettek ellene.

* **Diphteritis a megyében.** Mezőgyán köztség előljárósága f. hó 13-án jelentette az alispánnak, hogy ott az iskolás gyermekek között a ronesoló oroklob uralkodik. Az iskolát miután a betegség járványos jellege konstátálva lett, mind addig, mig a baj teljesen megszűnik — bezárták.

* **Nem szállítják őket a Högyes-intézetbe.** Mult szombaton egy veszett eb garázdálkodott a lilium-utczán és két egyént megharapott. Mint értesülünk a harapások nem sértették meg az általunk említetteket és így őket nem szükséges Budapestre szállítani a Högyes-intézetbe. A kutyákra vonatkozó tilalmi rendeletet itt közöljük: 536./1895. Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától. Hirdetmény. Folyó hó 11-én veszett kutya kóborolt városunkban; minél fogva az állategészségügyi utasítás 188. §-a értelmében óvintézkedésképen elrendeltetik, hogy az egész város területén valamennyi kutya mátlól számított 40 napig kötve tartassék, nem lévén szabad az utczára csakis szájkosárral ellátott és pórázon vezetett kutyát bocsátani. Egyuttal felhivatnak az ebtulajdonosok, hogy a kutyáikon netalán észlelt gyanus változásokat azonnal jelentsék be. Az ezen rendelet ellen vétő ebtulajdonosok az 1888. VII. t. cz. 154. §-a alapján büntettetni fognak. Nagyvárad, 1895. január 12. Ifj. Rimler Károly, rendőrkapitány.

* **Bál a temetőben.** A temető kívül esik minden emberi vigasságon. A gyásznak és szomorúságnak csendes birodalma ez, ahová az emberek csak emlékeiken elmerengni, nyugvó szeretteiket siratni mennek el. A normális foglalkozású ember csak bizonyos borzalommal gondolhat erre a szomorú helyre. Egész más azonban ebben a tekintetben az álláspontja a — temetőcsősznek. Neki a temető a lakhelye, a kényeretadó földje, a melyhez egész élete kötve van. Nem csoda tehát, ha előtte elvesztí borzalmas karakterét és ha így farsang idején még bált is rendez benne. Így tett Csala János hódmező-vásárhelyi temetőcsősz. Egy kis farsangi táncmulatságra összehozott 50—60 személyt, berendezte táncsteremül a csősz házat s 5-én reggeli 3 óráig járta a ropogós, a máskor oly csendes hajlékban.

Javában kiáltozták a temető vidáman mulatozó vendégei, hogy:

— Sohse halunk meg.

A mikor egyszerre hivatlan vendégek léptek be két rendőr személyében. A vége a mulatságnak az volt, hogy a jökevdü temető-csősz bevittek a kapitányság elé, a mely a temetői hálozást erkölestelenségnek nyilvánítva, elítélte a jó embert egy napi fogházra. Így esett, hogy több farsangon nem lesz bál a hódmező-vásárhelyi temetőben.

* **Vásár forintokkal.** Lelketlen kufárok kiknek minden igyekezete oda irányul, hogy a megszorult vagy a tudatlan embereket megcsalják, legujabban, mintha szövetkeztek volna, bejárják az országot és kezdik vásárolni a vidéken a papír és a régibb ezüst forintosokat. Azt mondják a népnek, hogy ezek a pénzek már nem érvényesek és csak veszteség árán váltatnak meg be az állampénztárnál — kegyelem

utján. Összeszedik tehát ott, a hol lehet a forintosokat 65—80 krajczárért s azt mondják, hogy már most kegyelmi kérvényt fognak a királyhoz intézni, a ki majd megengedi, hogy kieserléssenek bizonyos foku levonás mellett. Jó volna az ilyen madarakat országszerte megfigyelni és a jó kiérdemelt büntetésben részesíteni. Mi pedig kívánjuk ezt, hogy a nép ne vesztelgesse pénzét és ne menjen a haszontalan családok lépjére.

* **A szivtelen apa megkerült.** Említettük pár nap előtt, hogy Farkas József vasuti alkalmazott dorbézolásnak adta magát és halálra nevelt és kis gyermekeitől megszökött. A szivtelen apát körözték és haza is kísérték. A szerencsétlen családot — mint halljuk — egy vasutas kollegája vette pártfogásába, míg a jótékony intézetek segítségükre sietnek a kicsinyeknek.

* **Titokzatos dráma.** Endrőd, békésmegyei község közelében fekvő pusztán titokzatos dráma nyomára jött a hatóság. Glaj János lakása el volt zárva s feleségét az ajtó fölfeszítése után találták meg, ki a halállal vívódott s még mielőtt kihallgathatták volna, meghalt. A szobában a kemence mellett két kis gyermek kuporgott félig megdermedve. Az egyik a három éves Veron, a másik pedig az egy és fél éves Gergely. A szegény gyermekek már három napja nem ettek semmit s ott ültek a hideg szobában. Az orvosok vizsgálata konstatálta, hogy Glaj már három nap előtt halt meg. A vizsgálat befejezve még nincsen, de valószínű, hogy úgy Glaj, mint felesége öngyilkosok lettek, közös elhatározással megmérgezték magukat, mert nem bírták tovább a nyomorúságot.

* **Békésvármegyének a török iga alól való felszabadulása 200-ik évfordulója alkalmából Körös-Ladányban is — mint valószínűleg minden Békésmegyei községben — nagy számú hívek jelenlétében ünnepélyes hálaadó istentisztelet tartatott, a Te Deum alatt az összes harangok megszólaltak s az ajtatoskodók alkalmi szent beszédben voltak figyelmeztetve a felszabadulás nagy fontosságú s messze kiható örömdetes eseményére. Isten óvja a veszélytől mi magyar hazánkat!**

* **Gyermek öngyilkos.** Tóttelen folyó hó 12-én Szecsku Istvánnak hasonló nevű 12 éves fia, ki Osváth Sándor siteri lakosnál örökben lakott, abbeli szegyenében, hogy 30 kr ellopását reáfojták, az istállóban felakasztotta magát.

* **22 és 8.** Lutrizók e számok elolvasása után sietnek megkísérteni, hogy a szerencse nem mosolyog-e rájuk ez alkalommal. Ez a két szám jelenti, hogy a halál és a golya csodálatosképpen megegyeztek, hogy Nagyváradon egyenlő számban fogják megszorítani (oh) a leányok számát s fogyasztani a férfiakét. Ugyanis Nagyváradon a múlt héten született 22, meghalt 8 nő; meghalt 8 férfi s született 22. A nők és férfiak közti arányszám tehát nem változott, ami azt jelenti, hogy még mindig sok a leány Nagyváradon. A szaporodási arány: 53.4%, a halálozás: 19.4%. Meghalt 5 évén aluli gyermek: 6.

* **A nagyváradai ipartestület ifjusági körének alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.** Az életrevaló kör most már megkezdheti jó hatású működését.

* **A szegénység fokmérője.** A kézi zálogüzletek kötelesek minden évben pontos forgalmi kimutatást adni az iparhatóságnak arról, hogy mily nagy méretű volt a kölcsönadás és a zálogok közül mennyi került árverés alá. Az iparhatósághoz érkezett érdekes adatok, melyek a városi lakosok átlagos vagyoni helyzetére igen szomorú világot vetnek, ezek: 1894. évben zálogházba került arany, ezüst és ékszer 21360 esetben, ingó tárgyak 5753 esetben. Elárverezett arany, ezüst, ékszer 672, ingó és egyéb tárgyak 193; kiváltottak 17255 elzálogosított tárgyat és ékszert és a zálogházakban év végével maradt 9858 zálog. *A kölcsönadott összeg*

szeg 281.941 frt 70 kr volt. Elég tekintélyes szám, különösen akkor, ha megemlítjük, hogy ebben az összegben nem szerepel a pénzintézetek által nyújtott kölcsönök hosszu sora.

* **Megakarja mérgezni az urát.** Kántor Miklós megáll a rendőrbiztos előtt és rémes dolgot panaszol neki:

— Biztos ur, kérem alázatossággal nagy bajban járok, a feleségemet vádolom, mert meg akar mérgezni. Ha levest, ha paprikást tesz elibem, gyufaszagu mindenik, még csak a borom is kényszagu.

Mikor látja, hogy észrevettem a gonoszsgot, elkapja előlem az ételt, italt és kiönti az udvarra, hogn ne bizonyithassak ellene.

A rendőrbiztos köhécselni kezd az érdekes panasz hallatára és a fekete könyvben kezd jegyezni . . .

— Hát aztán mért teszi ezt a kigyelmed felesége?

— Mert nem akarok vele meg esküdni!

— Ugy? . . . Akkor hozzon előbb korpusz deliktit, vagy nevezzen meg tanukat, vagy pedig az lesz a legokosabb, hogy meg esküszik vele és akkor nem lesz szükség a rendőrség közbelépésére.

* **Melyik az ország legdrágább városa?** A honvédelmi miniszter legutóbbi határozata értelmében Pozsony nyilvánított az ország legdrágább városának, a mennyibe az átvonuló katonaság napi lakás és élelem költségeit Fejérváry miniszter 31 krban állapította meg fejenként. Az ország többi városaiban, sőt még Budapesten is, az átalány 6—25 krajczár közt ingadozik.

Vonatok érkezési s indulási ideje.

Érkezik:	Indul:
Budapestről 2-12, 7-08, 1-50, 7-15 — 3-46.	Budapest felé 2-25, 8-43, 11-04, 12-23, 2-26.
Kolozsvárról 2-18, 10-44, 11-41, 8-00, 8-38.	Kolozsvár felé 2-19, 7-15, 2-24, 4-00, 12-05.
Szegedről 8-30, 9-32, 5-30.	Szeged felé 4-25, 7-33, 10-15.
Aradról 9-32.	Arad felé 4-25.
Vaskőh-Belényesről 11-28, 9-07.	Vaskőh-Belényes felé 5-10, 2-10.
Gyoma-Kőtről 12-47, 8-41.	Gyoma-Kő felé 7-00, 2-05.
Érmihályfalváról 8-15, 9-22.	Érmihályfalva felé 6-45, 4-40.

A fekete számok az éjjeli időt jelentik.

T a n ü g y .

Magnás szerzetesnök. A budapesti Sacré Coeur zárda három magnás születésű szerzetesnője fog a tanév végével, mint a Katholikus Tanügyben olvassuk, tanítónői szigorlatot tenni. E három főrangú zárdaszűz, ki életét a kath. nevelésügynek kívánja szentelni: gróf Eszterházy Marianna, gróf Pálffy Mária és gróf Mikos Mária.

Kath. tanítók háza. A kalocsai egyházmegye kath. tanítói elhatározták, hogy a milenyumra kath. tanítók házat fognak létrehozni Kalocsán, hol lakást találnak majd a kath. tanítók fiai, kik az egyházmegye székhelyén végzik tanulmányaikat. A házra eddig 6584 frt 73 kr gyűlt egybe. Legújabbán Császka György kalocsai érsek ő execiája küldött e célra 200 frt azzal a kijelentéssel, »hogy annak idején megfelelő nagy áldozattal fog a nemes célhoz hozzájárulni. Sok ily magas lelki támogatót kath. tanügyünknek s akkor csakhamar megvalósulna mindaz, a mire a tanügy terén oly nagy szükségünk lenne.

A löweni és lillei katolikus egyetemeken czélszerű ujtásokat léptettek életbe. Ugyanis a kiválóbb szaktudományokra külön ugynevezett seminariumokat állítottak fel. Legnevezetesebb ezek közül jellemzi a századvégi viszonyokat, a keresztény szociális tudomány számára felállított seminarium.

A löweni seminariumokra XIII. Leó pápa 150.000 frankot adott.

Ezzel kapcsolatosan felemlítjük azt a jellemző dolgot, hogy egy belga püspöktől a város polgárai küldöttségileg kérték, hogy taníttassa papnöveldéjében a keresztény szociális tudományt. A püspök természetesen magának tartotta fenn a jogot a theológián tanítandó tárgyak meghatározását. — A váradi seminariumban már a jelen iskolai évben elrendelte a bibornok-püspök ő Eminenciája a ker. szociális tudomány tanítását, amivel a váradi theologiai intézet megelőzte az összes hazai intézeteket.

Irodalom és művészet.

Ujhegyi Béla nyugalmazot esendőr őrnagy, a ki a Keleten hosszu ideig tartózkodott s Kelet népeinek nyelvét, szokásait tanulmányozta, közelebb Grill Károlynál egy »Török nyelv-tant« ad ki szó és szólamtárral. E munka elüt a sablonszerű szótáraktól, mert minden szóznál csoportosítja mindazon lehető szólásformákat, melyek a gyors érintkezést könnyűvé teszik. Haszonnal forgathatják ezt az utazók, a kereskedelmi akadémiák növendékei is.

Uj idők. Herczeg Ferencz lapjának, az Uj Időknek most jelent meg a 4. száma. A gazdag tartalomtól különösen kiemeljük Rákosi Viktor humoros elbeszélését és Inczedy László két költeményét, a kiváló gonddal és előkelő izléssel összeállított apró rovatokat. Az Uj Idők 4 száma különösen gazdag szép illusztrációkban. Pataký László eredeti A bugacy csikós, e művész egyik legkiválóbb alkotása, igen hangulatos szép kép, melyhez Pósa irt dalt és ezt a dalt Lányi megzenésítette. Sikerültek azon kívül Jendrassik es Vastagh pályanyertes festményeinek kitűnő reprodukciója.

Felfedezett zseni.

Egy gyermekről irok, a ki már is művész. »Nagyvárad« a most vasárnapi számában már jelezte, hogy egy asztalos inasnak — kit Papp Józsefnek hívnak — rajzai, festései az iparostanonecz iskolai tanárok, különösen: Békési János tanár figyelmét magukra vonták és a tehetséges gyermek érdekében lépéseket fognak tenni.

Papp József az a gyermek, kiről szölok.

Csak 16 éves; siket, illetve nagyot hall; egy mezővárosban járt elemi iskolába, hol azonban rajzolni egyáltalában nem tanult, mert a rajzitanításban nem részesítették; mint iparostanonecz fülbaja miatt az iparostanonecz-iskola látogatása alól felmentést nyert; magától, vele született tehetségénél fogva alkotta azon kis műveket, melyek elrejtettek voltak az emberek előtt és csak a napokban jutottak tudomására illetékes egyéneknek.

Rajzai, festései (illetve kiszinezett rajzai) igazolják, hogy a festés-művészetre kétségkívül nem csupán tehetsége, hanem zsenije is van a gyermeknek, mert utóbbinak hiányában azon rajzokat, allaprima festéseket nem lett volna képes teremteni, a melyeket a közel mult napokban a polgári kör olvasó termében a már fenn nevezett tanár bemutatott, mint Papp József műveit.

Az ott jelen voltak, közöttük ezen kis megemlékezés megirója is, meglepetéssel nézegettek, bírálgatták a gyermek alkotásait, melyik mind kivétel nélkül jók, kitűnők, sőt egyesek műremeknek mondhatók, így többi között a »Betyár«, az »Olvasó anyóka«; mindkettő bármely híres festő alkotásának beválnék, híres művész sok pénzt, százakat kapna értük, ellenben Papp Jóska semmit, pedig nálánál jobban megkésztetni: megrajzolni egy jó nevű művész sem tudná. A nem sokára elpusztuló papir egy frtost úgy rajzolta, képirta papírra és szinezte ki, hogy igazinak látja a szem; mintha csak a valódi odaragasztva volna.

A mellett Papp Jóska tehetsége univerzális; nemcsak kompozíciója jó, nem csak a beosztás helyes, művei nem csak a valóságot az életet hordozzák magukon, hanem mindezek

egyaránt érvényesítést nyernek ember-, állat-, favirág: növényzet és tájrajzain, festésain, szóval minden irányban tökéletesen produkálni képes. — A mit készített úgy minőség, mint mennyiségre nézve sok, sőt korához képezte bámulatos.

Pedig ezen gyermek a napi, fárasztó ipari munka után éjjelenként dolgozgat művein, foglalkozik művészetével és minő eszközökkel és anyaggal; egy-két krajczáros rozsz csetekét, durva festéket használ; vásárolja ezeket azon pénzeeskén, mit néha-néha mint inasgyermek ajándékkul kap, többi társai ily ajándék pénzen cigarettát elfüstölni, lőporos békát elpuffogatni vesznek, őt ilyesmire zsenije nem engedi.

Az ily tehetséget nem szabad figyelmen kívül hagyni, nekie pártfogót kell szerezni, Papp Jóska fog nyerni gazdag pártfogót annyival is inkább, mert ő idő előtt még képes lesz művészetével kétszeresen is megkeresni azon összeget, mi képezettségére megkivántatni fog; ő csakhamar sokra fogja vinni; az nem tesz semmit, hogy nagyot hall, jó ész, kitűnő szem, szorgalom mellett tehetségénél fogva művész, híres festő lesz ő mint volt híres hadvezér: Forstenson Linnárd, kit, béna lévén, hordszéken vittek a csatamezőn, mint volt nagy költő Milton, a vak, s mint zongora virtouz a félkezű gróf Zichy Géza.

Azt, a mit megírtam. Papp Jóska, a művész gyermek megérdemli.

sz. j.

REGENY-CSARNOK.

Az utolsó forint.

(Eredeti elbeszélés.)

Irta: B. P.

(Folytatás.)

A kis leány felelt:

— Nézd anyám, ez az ur, ezt a sok pénzt nekünk adja.

Az asszony mohón nyúlt a pénz után s meglepetésként, szinte ijedten mondá:

— S ez csakugyan mind — a miénk lesz? — s kémkedő pillantást vetett Andrásra.

Ez igenlőleg válaszolt.

Az asszony most az öreg emberhez fordult:

— Apjuk! — nézd, ez az ur — sok pénzt hozott — nekünk.

A beteg kinosan nyögé:

— Mit segíthet az már rajtunk — most? — mikor olyan — tehetetlenek vagyunk!

András csak most nézte meg jobban az öreget. S annak vonásai mindig ismerősebbekké váltak előtte. Végre egészen felismerte benne az ő egykori megmentőjét s fogadó és nevelő-atyját.

Hozzá sietett, megragadta kezeit s elérzékenyedve kiáltott fel:

— Te vagy, te vagy az? kedves atyám!

Az öreg fölemelte fejét s mintegy keresni látszott merev szemével a szót.

Ez folytatá:

— Igen, te vagy az! hát nem emlékezel a te Andrásodra?

— Emlékezem, emlékezem, — nyögé amaz, — bár soha sem bocsátottam volna el magamtól. — Derék fiu volt, bizonyosan jó ember lett belőle. — Ha ő mellettem maradt volna, most semmiesetre sem volnék — ilyen sorsban — ilyen nyomorúságban!

— Ime itt vagyok, — viszonzá András — s már most nem is hagylak el többé! — Ne félj, itt maradok, hogy enyhítem a te sorsodat s hogy egy kis örömet hozzak végső napjaidra. S ott térdelt az öreg ágya előtt.

Ez fölemelte kezét és ujjjaival végigczirógatta arcát.

— Bár jobban láthatnálak, de — bizony régen volt, mikor egymástól elszakadtunk! — s most itt vagy — igazán érettem akarsz élni és dolgozni?

András összerázkódott. Eszébe jutottak a lefolyt nap összes élményei. Eszébe jutott a gyalázat, melyet magára vállalt. Egy percre magában szállt s mérlegelte a jövőt. A másik perczben már határozott.

Igen. Neki már most nem szabad magától eldobni az élet terhét, hanem azt viselnie kell.

Célja van, melyet be kell töltenie. Fogadó atyját kell támogatni, azért kell neki élni. S meg is fogja ezt tenni, hűségesen, amint illik.

Igen, atyám! — kiáltott fel, — igen, éretted akarok élni és dolgozni! — Igaz, hogy — nagyon — beteg vagyok, — közel voltam — a halálhoz!

— Te beteg vagy, fiam? — kérde az öreg aggodalmasan — mi bajod?

— Sajátképen beteg voltam, — de már meggyógyultam és hiszem, hogy a jó Isten megsegít!

Ekkor András körülzért abban az oduban. A család helyzetével hamar tisztában volt. — Véghetetlen nyomorúságban lehettek.

— Hogy jutottatok — ennyire? — Kérdé.

— Gonosz emberek megszaltak s a mi kevesünk volt, ez által odavesztett, dolgozni és keresni pedig, láthatod, nem bírnak! — válaszolt az öreg.

Látta András, hogy itt három dologra van szükség. Jobb lakásra, orvosra és a jövőről való gondoskodásra. A két előbbire a kapott pénzből telt. A legutóbbi az ő további teendője lesz.

A milyen kétségbeesett volt pár órával ezelőtt, éppen olyan életkedvet és erélyt érzett most magában.

Másnap az egész család egy kényelmes kis lakásba volt átköltöztetve és orvos is járt a házhoz. S ugyan aznap elindult magának foglalkozást keresni.

Akkor még Buda ugyszólván nagyon megszire esett Pesttől, tehát nem igen tarthatott attól, hogy valamely ismerősével találkoznék és fölfedeztessék.

Bár igazolványai nem voltak, egy nagyobb kereskedésben, hol az egyik segéd hirdelen elhalt, felfogadták és a helyett alkalmazták.

Igaz, hogy előbbi fényes állásától és jólététől messze állott s azonfelül mostani kevesebb keresményéből egy egész családot kellett eltartania, de kellő takarékoság mellett ez végre is lehetséges volt.

Igy jutott bele András megint az élet rendes kerékvágásába.

Új állása teendőinek, ujonnan feltalált családjának élt egészen.

Kerülte az embereket, nehogy valaki megismerje s a légsúlyosabb gyanúsítást és illetőleg vádat szemébe vesse, s ez által őt és a szegény hozzátartozókat új válságba döntse.

De persze gyakran hosszasan elmélkedett otthon, úgy különös sorsáról, mint főleg elvesztett ábrándjairól.

Elvesztett ábrándjairól? Dehogyan veszték el ezek, sőt ébren és alva hiven kísérték.

Hát feledhette volna-e valaha az ő volt főnökét?

S feledhette volna-e valaha az ő szive bálványát?

Ezek a gondolatok, ezek a visszaemlékezések voltak az ő egyedüli öröme!

Bár tragikus sorsa volt, mégsem olyan tragikus, mintha a Duna hallgatag habjainak örök sirjában feküdnék!

(Folyt. köv.)

Farsang.

Ipartestületi bál.

Vasárnap este tartotta az ipartestület rendkívül népes bálját a »Fekete Sas« nagytermében, mely ez alkalomra izlésesen fel volt díszítve. A bál rendkívül jól sikerült, a mi legelső sorban a derék rendező bizottság érdeme, mely már hetek óta fáradozik a bál sikere érdekében.

A bál 8 órakor kezdődött, de már 9 órakor oly nagyszámú közönség gyűlt össze, hogy a terem ez esetben igazán szűknek bizonyult, mit különben legjobban bizonyít a fényes anyagi eredmény, a mennyiben a bevétel az 500 frtot meghaladta, melyből több mint 380 frt tiszta jövedelem jutott az elaggott iparosoknak és az iparos kör könyvtárának, melyhez még hozzá

járult Schlauch Lőrincz bibornok ő eminenciája 25 frtos adománya, melyet tegnapelőtt Bertsey György ipartestületi elnöknek küldött a nemes czélra.

A bál városunk és megyénk notabilitásai közül is többen megtisztelték jelenlétükkel.

Ott voltak: Rác Mihály főjegyző, Darvassy Lajos és Bordé Ferenc városi tanácsosok, Ragány János főszámvevő és Hegedüs Géza főpénztárnok, a megye képviselőjében Bakacs Béla központi szolgabíró, továbbá Paksy Gusztáv 48-as elnök neje és leányaival.

Az iparosok közül: Bertsey György és neje, Csobánczy Lajos és neje leányaival, Andriska Károly és neje leányaival, Nozáky Rudolf és neje leányaival, Péchy Antal és neje, Faragó Imre és neje, Cser János, Bartos Bódog, Vlád Agoston, neje és leányai, Széles Lajos és neje, Voszka Ferenc és neje leányaival, Gyagyovszky Viktor és neje, Bauma Vincze és neje, Pischl Ferdinánd s még sokan.

A négyeseket 140 pár tánczolta, Friedman tánczmester ügyes rendezése mellett. A zenét Hamza Miska kitűnő zenekara szolgáltatta.

A táncz reggeli 6 órakor ért véget.

Colon-bál. Tegnap este tartotta meg a Reményffy Rezsóné védnöksége alatt álló ifjúsági colon a bált. — Már 8 óra előtt egymásután robogtak be a kapu alá a szebbnél-szebb hölgyeket hozó kocsik s már ugy 9 óra felé a Sas nagyterme egészen megtelt.

Pontban 9 órakor lépett be a Lady Patronesse az egyesült zenekarok harsány hangjai mellett, kinek a rendezőség nevében Strosz István bálelnök egy remek kivitelű csokrot nyújtott át, szép beszéd kíséretében, melyben megköszönte az ifjúság iránt tanúsított jóindulatát s kikérte azt a jövőre is.

Aztán megkezdődött a táncz, a melyet a vidám fiatalság egész a késő órákig nagy kedvvel folytatott:

Itt felemlítjük, hogy a csinos rendezői jelenvények Ajtay Gyula törekvő kereskedő üzletében készültek, a termet pedig Farkas kertész díszítette.

A kitűnően sikerült bálon a jelen voltak neveit itt adjuk:

Asszonyok: Reményffy Rezsóné, Andriska Sándorné, Bikfalvi Miklósné, Bohacsék Józsefné, Élő Jánosné, Falli Viktorné, Pál Gáborné, Gyöngyösi Istvánné, Gallovics Frigyesné, Julier Vilmosné, Kosztin Jánosné, Kappel Mihályné, Kocsis Ferencné, Nagy Józsefné, Novák Jánosné, Márkus Jánosné, Papp Györgyné.

Leányok: Simonics Vilma, Bohacsék nővérek, Darvay Szeréna, Beznák Ilona, Falli nővérek, Kosztin nővérek, Kornis Ilona, Goldsmit Irén, Andriska Ilona, Szeghalmi nővérek, Balogh Elza, Novák Margit, Gallovics Vilma, Kocsis Gabriella, Julier Ella és Margit, Toronkay Mariska, Stern Józsa, Nagy Ilonka, Papp Irma és Olga, Márkus Rózsi, Kappel Ilona, Klosz Laura, Vonusz Frida, Nidermaun Mariska, Gyöngyösi nővérek.

Ország-Világ.

○ **Brunetiere a pápánál.** Brunetiere Ferdinand, a jeles francia kritikus, a Revue des deux Mondes szerkesztője, a ki munkáiban Zola regényeit éles és maró kritika tárgyává tette, Zolával egyidejűleg járt Rómában. S a mi Zolának nem sikerült, azt Brunetiere keresztülvitte. XIII. Leo audiencián fogadta a jeles műbírálot, a ki az audienciáról a Revue legutóbbi számában számol be egy igen érdekes czikkben, melyben elmondja a pápának jövő reformterveit.

○ **A százazredik fegyver.** A magyar fegyvergyár a nemrég elkészült százazredik fegyvert följánlotta ő felségének. A király főhadsegéde, Paar gróf erre vonatkozólag a fegyvergyár

elnökségét ő felsége megbízásából arról értesítette, hogy ő felsége a magyar fegyvergyár százszázadik fegyverét különös örömmel fogadta és legmelegebb köszönetét fejezte ki érte.

○ **40 Dreyfus a francia hadseregben.** A párisi legutóbbi hivatalos lap azt a hirt közli, hogy mintegy 40 Dreyfus nevű francia katonatiszt kérvényt adott be, hogy nevüket megváltoztathassák, mert nem akarják ez odiosussá lett nevet továbbra is viselni. — Kérésüket teljesítik.

TÁVIRATOK.

Az új kabinet.

Budapest, jan. 14. (Saját tudósítónk távirata.) A király ma délután egy órakor magánkihallgatáson fogadta Bánffy Dezső bárót, aki ez alkalommal előterjesztette az új miniszterium tagjainak névsorát. Ő felsége elfogadta a listát s nyomban aláírta a miniszteri kinevezéseket. Az új kormány e szerint a következőképpen alakult meg:

Miniszterelnök: Bánffy Dezső báró.

Belügyminiszter: Perczel Dezső.

Kereskedelmi miniszter: Dániel Ernő.

Földművelési miniszter: Festelich Andor gróf.

Vallás- és közoktatási miniszter: Wlassich Gyula.

Igazságügy miniszter: Erdélyi Sándor.

Pénzügy miniszter: Lukács László.

Honvédelmi miniszter: br. Fejérváry Géza.

Horvát miniszter: Josipovich Imre.

A király személye körüli miniszter ideiglenesen: Fejérváry Géza báró.

A bemutatkozás elhalasztása.

Budapest, jan. 14. (Saját tudósítónk távirata.) Az új kabinet tagjai szerdán d. e. teszik le az esküt a király kezébe. Ez az esküvétel már az új szertartás szerint megy végbe, amely szerint kizárólag magyar udvari méltóságok szerepelnek az esküvételnél. Szombaton mutatkozik be az új kormány a törvényhozás két házában. Bánffy Dezső báró pénteken fogja kifejteni a kormány programját a szabadelvű párt értekezletén.

Az új miniszterek életrajza.

Budapest, jan. 14. (Saját tudósítónk távirata.) A Bánffy-kabinet tagjainak nagyrésze ama emberek sorába tartozik, akiknek pályafutásában egyáltalán nem találhatók oly alkotások, amelyek a miniszteri tárczára kvalifikálhatnák őket. Vegyük őket sorba:

Perczel Dezső a belügyminiszter született 1848-ban Szegzárdon, hol atyja alispán volt. Jogi tanulmányait elvégezve 1868-ban Baranyamegye tiszteletbeli utóbb valóságos aljegyzője, 1871-ben tolnamegyei szolgabíró, 1887-ben pedig a bonyhádi kerület képviselője lett s az volt a mai nap.

Lukács László pénzügyminiszter 1850-ben született Zalathán Erdélyben. Kolozsvárt elvégezve a jogot külföldi utra indult s 1874-ben visszatérve, a győri jogakadémia tanára lett. 1877-ben lemondott s átvette a bányaművei vezetését, 1878-ban pedig mint a magyar-igeni kerület képviselője a házba került. Láng Lajos leköszönése után a Wekerle minisz-

teriumba belépett, mint pénzügyi államtitkár.

Dániel Ernő 1843-ban Ellemereken Torontálmegyében született. 1865-ben megyei szolgálatba lépett s előbb aljegyző majd szolgabíró s később megyei törvényszéki ülnök lett. 1870-ben Bégaszent-György képviselője, 1878-ban Nagybecskerek város, 1884-ben Pancsova képviselője lett s az volt mostanig. Tagja számos pénzügyintézetnek, a delegációnak s a pénzügyi bizottságnak.

Vlassich Gyula kulturminiszter 1852-ben Zala-Egerszegen született, jogi tanulmányai bevégezése után igazságügyminiszteri fogalmazó, majd alügyész, utóbb miniszteri titkár, 1886-ban főügyész helyettes, 1890-ben egyetemi tanár 1892-ben csáktornyai képviselő lett.

Erdélyi Sándor igazságügyminiszter 1839-ben a biharmegyei Kis-Jenőn született. 1863-ban ügyvéd, 1865-ben Pestváros tollnoka, 1867-ben törvényszéki jegyző, 1870-ben a kuria semmitőszékének segéd előadója, 1871-ben ítélő táblai pótbíró, majd rendes bíró, 1886-ban kuriai bíró, 1888-ban ítélő táblai elnök, a táblák decentralizálása után pedig a győritábla elnöke lett. Itt szonban rövid ideig működött mert bevitték az igazságügyi miniszteriumba államtitkárnak.

Mibe kerül a válság?

Budapest, jan. 14. (Saját tudósítónk távirata.) A Wekerle kabinet válsága a miniszteri és államtitkári nyugdíjak révén éppen 45 ezer forintjába kerül az államnak. Wekerle Sándornak, Eötvös Lorántnak, Hieronymi Károlynak és Szilágyi Dezsőnek 8000—8000 frt nyugdíj jár. Andrássy Gyula grófnak 4000 frt, Lukács Bélának 5000 frt, Pulszky Ágostnak pedig 4000 frt nyugdíjra van jussa. Ide számítandó aztán még a Bánffy kabinet tagjainak előlegesen bejelentett nyugdíjigénye, amely nem kevesebb, mint 32 ezer forintot képvisel.

A képviselőház új elnöke.

Budapest, jan. 14. (Saját tudósítónk távirata.) Bánffy Dezső bárónak miniszterelnökké történt kinevezése folytán üresedésbe jött képviselőházi elnöki széket a szabadelvű párt minden áron Szilágyi Dezsővel óhajtja betölteni, aki mint a félhivatalos Bud. Tud. jelenti hajlandó is azt elfogadni. Azt is jelenti a félhivatalos, hogy az ellenzék Szilágyival szemben nem állít jelöltet, de ez nem felel meg a valóságnak.

Az új koronaőr.

Budapest, jan. 14. (Saját tud. táv.) Radvánszky Béla báró az ujonnan megválasztott koronaőr január 21-én hétfőn teszi le az esküt a király kezébe az országgyűlés színe előtt.

A bomba.

Budapest, jan. 14. (Saját tudósítónk távirata.) Párisban a Rue Monceau-n bomba robbanás történt ma éjjelkor. Egy hazatérő munkás a földszint egyik ablakában gyanús tárgyat vett észre és értesítette a portást, a ki a tárgyat az utcára dobta, hol ez felrobbant. Több ablak és egy légszeszlámpa összetörött; sérülést senki

sem szenvedett. A tettes ismeretlen. A kérdéses tárgy ugylátszik fehér bádogszelencze volt, mely golyókkal és vasdarabokkal volt megtöltve.

Hármas-szövetség.

Budapest, jan. 14. (Saját tud. táv.) Londonból érkezett telegramm szerint a Daily News bécsi levelezője arról értesül, hogy mivel a hármasszövetségben levő nagyhatalmak között kötött szerződés 1896-ban lejár; az 1895. év vége előtt tárgyalások lesznek annak újjáállítására. Olaszország majd a haderő tekintetében vállalt kötelezettségek némi könnyítését fogja kérni, a mibe a másik két hatalom kétségkívül bele is egyezik. Vilmos császár és Umberto király a tavasszal, vagy ha akkor lehetséges nem volna, az ősszel tagnak találkozni és a két uralkodó akkor a szerződés főfeltételeit meg fogja állapítani. Most már majdnem bizonyos, hogy a csár, Ausztria-Magyarország uralkodója és a német császár legközelebb találkozni fognak.

Közgazdaság.

Marhalevelek beszoolgáltatása. A földművelésügyi miniszter körrendeletet adott ki az érvényüket veszített marhalevelek beszoolgáltatása tárgyában. A rendelet így hangzik: »Számos előforduló visszaélés megszüntetése céljából és marhalevel-rendszerünknek azon elvéből kifolyólag, mely szerint senki sem lehet oly marhalevel birtokában, amely marhalevelen leirt állat tulajdonában nincsen, ezennel elrendelem, hogy mindenki köteles a többé már tulajdonában nem levő állatra vonatkozó s így érvényét veszített marhalevelet az illetékes marhalevel-kezelőnek beszoolgáltatni. Hatósági közegek, marhalevel-kezelők és állategészségrendőri szakközegek kötelesek arról gondoskodni, illetve kötelesek hatékonyan ellenőrizni azt; hogy bármilyen okból, tehát: tulajdonát ruházás, leölés, elhullás, vagy más hasonló körülmény folytán érvénytelené vált marhalevelek pontosan beszoolgáltatásnak. Aki jelen rendeletem ellen vét — amennyiben cselekvése vagy mulasztása súlyosabb beszámítás alá nem esnék, illetve fegyelmi vétséget nem képezne — kihágást követ el, mely 100 frtig terjedhet és az idézett t.-cz. 156. §-ában megjelölt cselekvésekre fordítandó pénzbüntetéssel sújtandó. Erről a közönséget tudomásvétel és közzététel végett értesitem. Feste-tics s. k.

Országos vásár. A b.-gyulai téli országos vásár, mely különösen sertések tekintetében híres, f. hó 10. veszi kezdetét s tart a szarvasmarha, lóvásár, s kirakodó vásárral együtt f. hó 23-ig.

A székely ipar a kiállításon. A marosvásárhelyi kerületi bizottságnál az ezredéves kiállításon való részvételre eddig 154 kiállító jelentkezett. Ezek közül 63-an önállóan óhajtanak kiállítani s ezek sorában a székelyföld majd minden nagyobb iparvállalata képviselve van. A többi 91 jelentkező 22 csoportban gyűjtőmunkes kiállítást jelentett be. Ez utóbbiak a székelyföldi kisipar jelentékenyebb ágait ölelik föl. Az egyes helyi bizottságok által a kisiparosok támogatására gyűjtött pénzalap meghaladja a 6000 frtot.

Budapesti értéktőzsde. Január 13. A mai vasárnapi magánforgalomban szilárd irányzat mellett osztrák hitelrészvény 416.60—417.50, magyar hitelrészvény 507 $\frac{1}{2}$ —508.—, leszámítolobank 313.75—314.—, jelzálog hitelrészvény 293.75, rimamurányi 283.50—284.75, osztrák-magyar államvasuti részvény 404—405, városi villamos vasut 298.— forintjával köttetett és osztrák hitelrészvény 417.— frtjával zárul.

Ocsóbb,
mint minden

Kiállításban.

ERBER

Nagyváradon, Zöldfa-utca 34. szám alatt.

(20) 5-2

Vásznak,

asztalneműek, kanavászok,

Schroll-féle Chiffonok,

ágy- és asztalterítők,

— **függönyök,** —

Cachemir és téli kendők

és minden a kézműáru szakmába vágó cikkek eladása

eredeti legjutányosabb gyári árak mellett.

Szent László-nyomda-részvénytársaság

Nagyváradon, Apáca-utca 3. szám.

Ajánlja magát a nagyérdemű közönségnek mindennemű könyvnyomdai munkákra, úgy mint:

Napi és heti folyóiratok, irodalmi művek, iskolai értesítők, úrlapok, rovatos ivatek; továbbá diplomák, részvények, oklevelek, bizonyítványok, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek, gyászjelentések, bál meghívók, tánczrendek, számlák, árjegyzékek, körlevelek, jegyzői, ügyvédi és közjegyzői nyomtatványok, valamint falragaszok legizlésebb kivitelben való előállítására, úgy fekete mint színes nyomással a legjutányosabb árak mellett.

Raktáron tart egyházi nyomtatványokat, u. m.: **Kereszteltek, Egybekeltek és Megholtak anyakönyve, ezeknek kivonati ivatek, Templomszámadási ivatek, Bevétel- és Kiadás, Alapítványi jelentések,** stb. stb.

Megrendeléseket elfogad a nyomda üzletvezetője.

A nyomda egészen újonnan a legdivatosabb és izlésebb betűkkel, valamint légszesz-motorral van felszerelve és elsőrendű munkaerők fölött rendelkezik.

Mindezeknél fogva vagyunk bátor vállalatunkat a t. cz. közönség szives pártfogásába ajánlani és maradunk

Kiváló tisztelettel

Nagyvárad, 1894, december hóban

(5) 0-11

A Szent László-nyomda-részvénytársaság.

— Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan esztőlötnek. —